

DET NORSKE ARBEIDERPARTI

— DET FORENEDE ARBEIDERPARTI —

DAGSORDEN

FOR

SAMLINGSKONGRESSEN

I OSLO 30 JANUAR 1927

1. Kongressens åpning og konstituering.
 - a) Fullmaktenes godkjenning.
 - b) Vedtagelse av forretningsorden.
 - c) Valg av ordstyrere, sekretærer og komitéer.
 2. Klassesamlingen.
 - a) Prinsipielt program.
 - b) Partiets lover.
 - c) Partiets antimilitære arbeide.
 - d) Partiets forhold til fagorganisasjonen.
 - e) Organisering av skog-, landarbeidere og arbeiderbønder.
 - f) Partiets arbeide for kooperasjonen.
 - g) Stortingsprogram, kommuneprogram og taktikken ved valgene.
 - h) Kvinneorganisasjonen.
 - i) Barnelagsarbeidet.
 - j) Ungdomsorganisasjonen.
 3. Den økonomiske krise og arbeidsløsheten.
 4. Valg.
 5. Sted for neste landsmøte.
-

Forslag til forretningsorden.

Til å lede kongressens forhandlinger velges 3 ordstyrere, som vekselvis og etter sig imellem avgjort orden, leder kongressens forhandlinger. Ønsker den ledende ordstyrer å delta i debatten, skal han overlate ordstyrerplassen til en annen ordstyrer.

Den ledende ordstyrer bør søke å få behandlingen av den foreliggende sak avsluttet i hvert enkelt møte og har derfor rett til å stille forslag om debattens avslutning med de inntegnede talere samt tidsbegrensning for talerne.

Når det er vedtatt å sette strek med de inntegnede talere, kan ikke andre talere inntegnes enn forslagsstilleren, ordføreren for den forslagsstillende avdeling eller et nedsatt utvalgs ordfører.

Til å føre forhandlingsprotokollen velger møtet 4 sekretærer.

Protokollen skal inneholde diskusjonsemnene og de i forbindelse med disse fremsatte forslag og fattede beslutninger.

Det avholdes to møter daglig, nemlig formiddagen kl. 9—2, eftermiddagen fra kl. 4—7.

Alle forslag skal fremlegges skriftlig til ordstyreren, undertegnet med forslagsstillerens navn.

Efter at det er vedtatt å sette strek med de inntegnede talere, kan intet forslag stilles.

Alle avstemninger med undtagelse av styrevalgene foregår ved håndsoprekning. Kun når ordstyreren er i tvil eller når 25 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneoprop. Ved avstemning ved navneoprop inntegnes representantenes stemmegivning i protokollen.

Innledere har rett til å benytte ubegrenset tid til innledningsforedrag, 10 minutter til første og 5 minutter til annen replikk. Ingen av de øvrige representanter har rett til å ha ordet mere enn 3 ganger i samme sak og henholdsvis 15, 10 og 5 minutter, medmindre møtet gir sitt samtykke.

Representanter som forlanger ordet til forretningsordenen, tilståes ikke mere enn 1 minutt taletid.

Til arbeiderklassen i Norge.

Frem for politisk klassesamling.

**Politiske foreninger og fagforeninger innbys til samlingskongress
30 januar 1927.**

Felleskomitéen som består av representanter for Det norske Arbeiderparti, Norges socialdemokratiske Arbeiderparti og Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sekretariat, har i en rekke møter drøftet det prinsipielle, praktiske og organisatoriske grunnlag for et politisk forenet arbeiderparti i Norge.

I komitéen er der opnådd enighet om at den politiske arbeidersamling må skje på følgende grunnlag:

Samlingen skjer i et parti, uten organiserte fraksjoner.

Det av komitéen utarbeidede utkast til prinsipielt program forellegges samlingskongressen til behandling og vedtagelse som program for det forenede parti.

Partiet stiller sig utenfor Internasjonalene og Informasjonsbyrået, men arbeider for internasjonal samling på klassekampens grunn.

Samlingsgrunnlaget og en rekke forslag av organisatorisk og praktisk art, utkast til lover m. v. for det forenede parti er forelagt de to partiers landsstyrrer, som har gitt samlingsgrunnlaget sin tilslutning. De to partiers landsmøter er innkalt til avholdelse i Oslo 28—29 januar 1927.

Felleskomitéen innbyr på vegne av Det norske Arbeiderparti, Norges socialdemokratiske Arbeiderparti og Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sekretariat politiske foreninger og fagforeninger som godtar det av komitéen tilveiebragte prinsipielle og organisatoriske grunnlag og som forplikter sig lojalt å bøie sig for samlingskongressens avgjørelse, til å la sig representere på samlingskongressen efter de regler for representasjon m. v. som komitéen har utformet. Samlingskongressen skal holdes i kommunelokalet i Oslo søndag 30 januar og følgende dager til behandling av den dagsorden som er opsatt, og

til vedtagelse av lover, program m. v. for Det norske Arbeiderparti — det forenede arbeiderparti.

Det er overflødig å gå nærmere inn på, hvordan den politiske splittelse i tre arbeiderpartier har virket svekkende på arbeiderklassens politiske og økonomiske stilling. I et lite land som Norge er en slik splittelse av arbeiderklassens krefter i det lange løp helt uholdbar.

I de siste 5—6 år er den økonomiske og sociale nød vokset sterkt både blandt lønnsarbeiderne, jordbrukerne og fiskerne. Samtidig er borgerklassens politikk stadig blitt mer utfordrende og reaksjonær. Den politiske og økonomiske situasjon fremtvinger derfor nu en samling av alle byggende krefter innen arbeiderbevegelsen. Et mektig politisk arbeiderparti må reises omfattende de brede masser av de klassebevisste lønnsarbeidere, småbønder, jord- og skogbruksarbeidere og fiskere. Bare ved å reise en omfattende sterk politisk organisasjon som intimt samarbeider med arbeidernes faglige og økonomiske organisasjoner, kan der skapes en makt som kan holde de reaksjonære krefter stangen, som kan føre en effektiv klassekamp og som kan utføre praktisk arbeide til gagn for hele det arbeidende folk.

Det norske Arbeiderparti — det forenede parti — må bygge på et bredt grunnlag omfattende alle de arbeiderelementer som vil delta positivt i kampen for en socialistisk samfundsordning. Medlemmenes vilje må være partiets lov. Fri, kameratslig meningsutveksling må være tillatt uten at der dannes organiserte fraksjoner og med respekt og lojalitet for de organisasjonsmessig trufne avgjørelser.

Det forenede arbeiderparti må av all kraft ta sig av det indre, byggende organisasjonsarbeide. Arbeiderpressen må konsolideres og styrkes på hvert sted. Studiearbeidet blandt ungdommen og skolevirksomheten må fremmes i nært samarbeide med fagorganisasjonen og med partiets ungdoms- og kvinneorganisasjoner. Det politiske og økonomiske organisasjonsarbeide blandt landarbeidere, skogsarbeidere og fiskere må utvikles av all kraft. Det indre, byggende organisasjonsarbeide må ha til hensikt å skape den sterkest mulige organisasjon, som kan føre en effektiv kamp utad mot borgerklassen, og som på en positiv måte kan fremme og vareta hele arbeiderklassens interesser.

Ved et tillitsfullt, lojalt samarbeide innenfor et arbeiderparti vil det være mulighet for å erobre det overveiende flertall av det arbeidende folk for organisasjonen, for klassekampens, for socialismens idé og derved bane veien for arbeiderklassens erobring av makten, for oppbygning av en socialistisk samfundsordning.

I tiden inntil samlingskongressen må organisasjonsarbeidet holdes oppe og alle krefter settes inn for å styrke de bestående faglige og po-

litiske organisasjoner, hverve nye medlemmer og fremme solidaritetens vekst. Den alvorlige situasjon som de faglig organiserte arbeidere vil komme op i ved nyttårstider, gjør dette til en bydende nødvendighet.

Vi appellerer inntrengende til alle klassebevisste arbeidere, småbønder, landarbeidere, skogarbeidere og fiskere til alle som vil delta aktivt og positivt på det arbeidende folks side i klassekampen, om å legge gammel strid og bitterhet til side. En mektig forening må skapes av alle åndens og håndens arbeidere, et tillitsfullt, lojalt og solidarisk samarbeide må finne sted innenfor en samlet politisk arbeiderorganisasjon i nøie samarbeide med arbeidernes økonomiske organisasjoner.

På dette grunnlag vender vi oss til alle politiske og faglige foreninger med anmodning om snarest å ta samlings spørsmålet op til behandling og velge representanter til samlingskongressen. Nu er situasjonen lagt til rette for at alle som vil kan bli med i arbeidet for å forene og utvikle arbeiderklassens kraft, styrke dens organisasjon og solidaritet, dyktiggjøre den til nye fremskritt.

Arbeidere, klassefeller! Frem for et samlet arbeiderparti. Frem til et byggende arbeide, til nye kamper.

Oslo, i felleskomitéen, 14 desember 1926.

For Det norske Arbeiderparti

Oscar Torp, Edv. Bull, Martin Tranmæl, Alfred Madsen.

For Norges socialdemokratiske Arbeiderparti

Magnus Nilssen, Olav Øksvik, Hans Amundsen, Johs. Bergersen.

For Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sekretariat

Halvard Olsen, Johs. M. P. Ødegaard, Rich. Hansen, J. Teigen.

Representasjonsregler til samlingskongressen.

Til samlingskongressen har ethvert byparti og herredsparti som er tilsluttet enten Det norske Arbeiderparti eller Norges soc. dem. Arbeiderparti, rett til å sende 1 representant for hvert påbegynt 100 medlemmer. I herreder hvor herredspartier ikke er dannet, men hvor der er flere partiforeninger eller lag, velger disse i fellesskap representanter etter samme regel. Er der i en by eller i et herred bare en forening betraktes denne som by- eller herredsparti.

Fagforeninger og politiske foreninger utenfor de to partier som i beslutningsform godkjenner det av felleskomitéen utarbeidede prinsipielle og organisatoriske grunnlag og som forplikter sig til lojalt å bøie sig for samlingskongressens avgjørelse, har adgang til å sende representanter til samlingskongressen. Dette kan skje enten ved at foreningene melder sig inn i et av de to partier eller ved at de melder sig direkte som medlem i det sammensluttede parti. Innmeldelsen skjer i siste tilfelle direkte til den av de to partier og Landsorganisasjonens sekretariat valgte felleskomité.

Samtidig med innmeldelsen må foreningene erlegge kontingenten for 1. kvartal 1927 50 øre for mannlige og 25 øre for kvinnelige medlemmer.

Er der flere foreninger i samme kommune som tilmelder sig det forenede parti, velger disse tilsammen representanter til samlingskongressen etter samme regel som for partiene bestemt — 1 representant for hver påbegynt 100 medlemmer.

Fullmaktene innsendes til, og eventuelle tvister forelegges felleskomitéen til avgjørelse.

Det norske Arbeiderpartis program.

— Det forenede arbeiderparti. —

Felleskomitéens innstilling.

Det norske arbeiderparti — Det forende arbeiderparti — som er det politiske organ for den norske arbeiderklasse, setter sig som mål å overvinne den kapitalistiske utbytning og bygge op et socialistisk samfund.

Det norske arbeiderparti — Det forenede arbeiderparti — uttrykker sin opfatning i følgende program:

1. I Norge har der i de siste menneskealdrer funnet sted en sterk kapitalistisk utvikling. Derved er også her skapt de økonomiske og sociale forhold som er karakteristiske for alle kapitalistiske stater. Eiendomsretten til og kontrollen med produksjonsmidlene samles hos en klasse, mens det produktive arbeide utføres av en annen. Lønnsarbeiderne har ingen eiendomsrett til sine arbeidsmidler, og derfor heller ikke til sitt arbeidsprodukt. De kan bare leve ved å selge sin arbeidskraft til dem som behersker produksjonsmidlene, og de utbyttes herunder, idet den besiddende klasse innhøster den merverdi som arbeiderne frembringer. Dette er en grunnårsak til klassekampen mellom arbeidsmakt og kapitalmakt.

2. Også bønder og fiskere tvinges inn under kapitalens herredømme, idet denne tilegner sig den reelle makt over deres jord og produksjonsmidler, og utbytter dem stadig sterkere ved å kreve rente og profitt av deres arbeide. Derved tvinges bønder og fiskere til å føre kamp for sine livsinteresser side om side med lønnsarbeiderne. Klassekampen utstrekkes til alle områder av det økonomiske liv, og hele folket tvinges til å treffe sitt valg i den veldige strid mellom arbeidsmakt og kapitalmakt.

3. Planløsheten ved det privatkapitalistiske system fører folket op i en stadig alvorligere økonomisk og social krise. Arbeidsløsheten og den sociale nød vokser, og frykten for arbeidsløshet bringer alle lønnsarbeidere og funksjonærer i et trykkende og nedverdiggende avhengighetsforhold til kapitalistklassen. Også småbønder og fiskere lever i stadig frykt for å bli fratatt sin jord og sine arbeidsmidler. Utbytningen og den rådende økonomiske usikkerhet berøver det arbeidende folk ethvert håp om rettfærdige, gode og trygge vilkår innenfor det kapitalistiske samfunds rammer.

4. De kapitalistiske storbedrifter i bankvesen, industri og handel forener sig i truster og karteller, i arbeidsgiverforeninger, og kjemper samlet for kapitalens profittinteresser. Den organiserte kapitalmakt behersker nasjonens økonomiske liv og utnytter de offentlige organer og statsapparatet i sin klasseinteresse.

5. Kapitalismen, som samler arbeiderne i sine bedrifter, og søker å påtvinge det hele folk sin vilje, tvinger arbeiderne til å slutte sig sammen for å kjempe mot kapitalmaktens trykk.

6. Det norske arbeiderparti — Det forenede arbeiderparti — ser det som sin hovedoppgave å fremme denne sammenslutning av arbeiderklassen og dyktiggjøre den til gjennom klassekamp både å forsvare sine dagsinteresser og føre kampen helt frem, til det arbeidende folk er blitt herre over jorden og produksjonsmidlene og fri for den kapitalistiske utbytning. Denne arbeidernes frigjørelse må være deres eget verk. Derfor må der både på det økonomiske og det politiske område skapes sterke organisasjoner, hvorved arbeiderklassen kan tilkjempe sig samfundsmakten.

7. Arbeidet herfor er dobbelt nødvendig i den internasjonale krise som er opstått etter verdenskrigen, med den store arbeidsløshet, den skjerpede konkurransekamp og de tallrike økonomiske konflikter mellom de imperialistiske makter, som stadig truer med å ende i vebnet kamp. Under denne krise søker kapitalistklassen* å redde sine privilegier ved å velte nye byrder over på det arbeidende folk.

8. Det norske arbeiderparti — Det forenede arbeiderparti — vil av all evne søke å beskytte det arbeidende folks interesser. Arbeidernes økonomiske og kooperative sammenslutninger, i forbindelse med arbeiderpartiets representasjon i stat og kommuner, er viktige organer til å løse denne opgave. Gjennom sin parlamentariske virksomhet kjemper partiet mot reaksjonen og for enhver virkelig forbedring av det arbeidende folks livsvilkår, men samtidig skal partiets representanter klarlegge arbeiderbevegelsens prinsipielle krav og hovedmål og avsløre de borgerlige partier som kapitalmaktens redskaper. Ved en fast, rettlinjert parlamentarisk politikk skal skillelinjene trekkes skarpe og klare mellom de borgerlige partier og arbeiderpartiet.

9. Enkelte sociale reformer kan ikke avskaffe kapitalismen. De resultater som arbeiderklassen kan tilkjempe sig innen det borgerlige samfund er sterkt begrenset. Arbeiderklassen må derfor ikke alene samle sine krefter for å opnå disse resultater, men den må sette all sin evne inn for å tilkjempe sig samfundsmakten og bygge op et socialistisk samfund. Dette er partiets viktigste opgave å gjennomføre, i nært samarbeide med arbeidernes økonomiske organisasjoner.

10. I all sin virksomhet, i sitt agitasjons- og opplysningsarbeide, i sin parlamentariske virksomhet, gjennom masseaksjoner, må partiet ha dette mål for øie. Det norske arbeiderpartis — Det forenede arbeiderpartis — hovedoppgave er å erobre hele det arbeidende folk og dermed folkeflertallet for sitt socialistiske grunnsyn, forene og organisere hele landets arbeiderklasse, reise arbeidernes vilje til selvhevdelse, dyktiggjøre hele klassen til å føre sin historiske kamp for økonomisk og social frigjørelse frem til full seier.

11. Jo fullstendigere arbeiderklassen har sluttet sig sammen, desto større blir dens makt, desto mere effektiv dens kamp. Men desto sterkere søker også kapitalistklassen å løpe storm mot arbeiderklassen og dens posisjoner. Borgerskapet vil ikke frivillig gi makten og sine privilegier fra sig. De kapitalistiske klasseorganisasjoner samt den borgerlige stats militærvesen er fortrinnsvis organisert med den opgave for øie, å benyttes mot enhver fremrykning fra arbeiderklassens side. Fa-

ren for voldsundertrykkelse stiger eftersom klassemotsetningene skjerpes, og arbeiderklassen må møte den ved å styrke sine organisasjoner, og ved å svekke og bryte ned borgerstatens hær.

12. Hvilke former det sociale oppgjør mellom klassene vil anta i hvert land, avhenger ikke bare av forholdene i det enkelte land, men også av utviklingen i den kapitalistiske verden i det hele. Erfaring viser at borgerskapet ikke viker tilbake for å krenke de borgerlige lover eller grunnloven, når deres klasseinteresser er i fare. Erfaring i mange land viser at borgerskapet endog går til det ytterste, til borgerkrig, til å sprengte det borgerlige demokrati i stykker, lamslå arbeiderorganisasjonene og innføre det fascistiske voldsdiktatur, alt for å bevare sin stilling som herskende klasse og holde arbeiderklassen nede. Partiet som bygger på marxismen og på de erfaringer som er høstet gjennom kamper i alle land, erkjenner derfor at det kan bli nødvendig i den overgangsperiode, den avgjørende maktkamp pågår, å bruke alle til rådighet stående midler, for på egen hånd og uten noget hensyn til overklassen å bryte enhver motstand for å muliggjøre oppbygging av et socialistisk samfund.

13. Det er det socialistiske samfunds oppgave å gjennomføre folkefred og folkefrihet og skape gode og trygge vilkår for hele det arbeidende folk. Det kapitalistiske samfunds organer duer ikke til å løse disse oppgaver. På arbeidslivets grunn må derfor arbeidere, bønder og fiskere i forening skape den forfatning og de organer som svarer til den nye tid og den nye fremadkjempende klasses behov, og som gir plass både for massenes medvirkning og for personlig initiativ og ansvarsfølelse.

14. Kampen mellom borgerklassen og arbeiderklassen, mellom kapitalisme og socialisme, føres i den tid vi gjennomlever, parallelt i alle land. En seier eller et nederlag for ett lands arbeiderklasse, er en seier eller et nederlag også for den norske arbeiderklasse. En internasjonal samling av arbeiderklassen er derfor en likeså stor nødvendighet som samling innenfor det enkelte land. Det norske arbeiderparti — Det forenede arbeiderparti — vil derfor av all evne arbeide for en slik arbeidersamling — på klassekampens grunn.

Partiets lover.

Felleskomitéen har utarbeidet utkast til lover for partiet m. v. og foreslår at samlingskongressen fatter beslutning i overensstemmelse med nedenstående

innstilling:

LOVER

for

Det norske Arbeiderparti

— Det forenede arbeiderparti —

§ 1.

Formål.

Det norske Arbeiderpartis oppgave er å lede arbeidernes klassekamp med det formål å gjennomføre en socialistisk samfundsordning.

§ 2.

Medlemsskap.

I partiet optas foreninger eller lag som i beslutnings form anerkjenner partiets program og lover.

Ved innmeldelsen erlegges kontingenten før det kvartal innmeldelsen skjer.

§ 3.

By- og herredsorganisasjoner.

Bykommuner.

Er der flere partiforeninger i samme bykommune, plikter disse å danne en fellesorganisasjon — bypartiet.

Landkommuner.

I landkommuner, hvor der er flere partiforeninger eller lag, plikter disse å danne en fellesorganisasjon — herredspartiet.

I herreder, hvor der bare er en forening, betraktes denne som herredsparti.

§ 4.

By- og distriktsorganisasjoner.

1. By- og herredsorganisasjoner i samme fylke, krets eller nærmere angitt distrikt plikter å danne en felles organisasjon, by- eller distriktsorganisasjon.
2. De således fremkomne by- og distriktsorganisasjoner utgjør landspartiets organisasjonsenheter.
3. Bare gjennom disse organisasjonsenheter kan enkeltforeninger eller lag optas i partiet.

§ 5.

By- og distriktsorganisasjoners rettigheter og plikter.

1. Til fremme av partiets formål erlegger hver tilsluttet organisasjon i kontingent til landspartiet 25 øre pr. kvinnelig og 50 øre pr. mannlig medlem pr. kvartal.
2. Kontingenten innsendes til partikassen i efterskudd senest den 15. i månedene februar, mai, august og november, og

erlegges efter organisasjonens medlemstall den siste dag i hvert kvartal.

3. Samtidig med kontingenten innsender by- og distriktsorganisasjonens styre rapport over medlemsantallet m. v. i overensstemmelse med et av centralstyret utsendt skjema.
4. By- og distriktsorganisasjonens styre er for øvrig pliktig til å gi central- og landsstyret alle de opplysninger som dette gjør krav på til bruk for sin virksomhet.
5. Organisasjoner som ikke til lovmessig tid innsender kvartalsrapport og kontingent, taper sine rettigheter i partiet. Når restansene er betalt fåes medlemsrettighetene tilbake.

§ 6.

Landsmøtet.

1. Landsmøtet holdes ordinært hvert 3. år. Ekstraordinært landsmøte kan holdes når landsstyret finner det påkrevet og skal holdes når by- og distriktsorganisasjoner som representerer minst $\frac{1}{2}$ av partiets medlemmer krever det.

Til landsmøtet har enhver tilsluttet by- og distriktsorganisasjon, som har oppfylt de i lovene fastsatte plikter, rett til å sende 1 representant for hvert påbegynt 200 medlemmer. Til grunn for valget legges det medlemstall som det er innbetalt kontingent for i kvartalet forut for valget. Valget foregår med adgang til direkte deltagelse eller medvirken av organisasjonens samtlige medlemmer og således at de enkelte foreninger har innstillingsrett.

2. Utgiftene ved landsmøtet betales av partikassen. Representantenes diétgodtgjørelse utredes av vedkommende lokale organisasjon.

Representantenes billettutgifter til 1. plass på dampskib og 3. klasse på jernbane, korteste reiserute, fordeles likelig mellom alle de møtende representanter på landsmøtet og utredes av de lokale organisasjoner.

3. Når landsmøtet har valgt reisefordelingskomité, har enhver representant å opgi til komitéen oppgave over sine reiseutgifter.

Så snart resultatet av reisefordelingen er bekjentgjort, har alle å ordne med oppgjør.

Landsstyrets medlemmer og innbudne representanter deltar ikke i reisefordelingen.

4. Representantenes fullmakter, som utferdiges av vedkommende styre og innsendes til centralstyret senest innen 8 dager før landsmøtets åpning, skal være gjennomgått av en av centralstyret opnevnt komité innen landsmøtet trer sammen.

5. Landsstyrets medlemmer har stemmerett i alle saker undtagen ved beretning og regnskap. Diét- og reisegodtgjørelse for disse utredes av partikassen.

De av landsstyret ansatte partisekretærer har rett til å delta i landsmøtets forhandlinger, dog uten stemmerett.

Komitéens medlemmer *Oscar Torp, Edv. Bull* og *Martin Tranmæl* foreslår at § 6 punkt 5 får følgende ordlyd:

5. Landsstyrets medlemmer bør, selv om de ikke er valgte representanter, delta i landsmøtet. Diét- og reisegodtgjørelse for disse utredes av partikassen. De har talerett og forslagsrett, *men ikke stemmerett.*

De av landsstyret ansatte partisekretærer har rett til å delta i landsmøtets forhandlinger på samme vilkår.

Alfred Madsen forbeholder sig å stå fritt på kongressen.

6. Landsmøtet bekjentgjøres senest 4 måneder før dets sammentreden.
Forslag som ønskes behandlet på møtet, skal innsendes gjennom by- eller distriktsorganisasjonens styre til centralstyret senest 12 uker før møtet. Landsstyret har forslagsrett. De innkomne forslag omsendes til organisasjonene senest 6 uker før landsmøtet.
7. Landsmøtet vedtar selv sin forretningsorden og dagsorden, som skal inneholde:
 - a) Fullmaktskomitéens innstilling,
 - b) valg av møtets funksjonærer og komitéer,
 - c) styrets årsberetning,
 - d) partiets og hovedorganets regnskaper,
 - e) behandling av de innkomne forslag,
 - f) valg av partiets tillitsmenn, landsstyre med varamenn og revisorer med varamenn.
 - g) fastsettelse av sted for neste landsmøte.
8. I forbindelse med landsmøtet holdes en landskvinnekonferanse, hvortil enhver tilsluttet forening, som har opfylt de i lovene fastsatte plikter, har rett til å sende 1 representant for hver påbegynt 100 kvinnelige medlemmer. Representantene velges av de kvinnelige medlemmer. For øvrig gjelder reglene for landsmøtet.

§ 7.

Landsstyret.

1. Landsstyret våker over, at partiets virksomhet ledes i overensstemmelse med disse lover og landsmøtets beslutninger.
2. Inntil neste landsmøte består landsstyret av 37 medlemmer, hvorav 16 skal være bosatt i eller ved Oslo. De øvrige velges blandt partimedlemmene fra de forskjellige landsdeler, efter landsmøtets nærmere beslutning. De i eller ved Oslo bosatte medlemmer av styret er:

Formannen, næstformannen og sekretæren og hovedorganets redaktør og 9 andre medlemmer. Dessuten tiltres centralstyret av en representant fra ungdoms- og 2 fra kvinneorganisasjonens styre, likesom landsstyret velger 1 representant til ungdoms- og 2 til kvinneorganisasjonens styre.

Formann, næstformann, sekretær og redaktør velges ved særskilt valg og med absolutt flertall.

Komitéens medlemmer *Oscar Torp, Edv. Bull, Martin Trammøl, Alfred Madsen og J. Teigen* foreslår at det overlates til landsstyret å ansette sekretær og at annen del i punkt 2 derfor får følgende ordlyd:

Formannen, næstformannen og hovedorganets redaktør og 10 andre medlemmer. Dessuten tiltres centralstyret av en representant fra ungdoms- og 2 fra kvinneorganisasjonens styre, likesom landsstyret velger 1 representant til ungdoms- og 2 til kvinneorganisasjonens styre.

Formann, næstformann og redaktør velges ved særskilt valg og med absolutt flertall.

3. Samtlige de i eller ved Oslo bosatte medlemmer av styret danner centralstyret.
4. For centralstyret velges 5 og for landsstyret 8 varamenn.
5. Det samlede landsstyre holder møte så ofte centralstyret finner det nødvendig, eller når minst halvparten av de

Øvrige representanter forlanger det. I disse møter forelegges centralstyrets forhandlingsprotokoll.

6. I de år landsmøtet ikke holdes, har landsstyret å foreta det nødvendige med hensyn til vedtagelse av budjetter m. v.
7. Utgiftene ved landsstyrets møter utredes av partikassen.

§ 8.

Centralstyret.

1. Centralstyret har ledelsen av partiets anliggender; det har å påse, at alle landsmøtets og landsstyrets beslutninger blir utført. Det avgjør alle administrasjonsspørsmål. Viktigere politiske og taktiske spørsmål og større bevilgningssaker til agitasjon m. v. forelegges landsstyret enten ved innkallelse av møte eller ved skriftlig avstemning.

Opstår der spørsmål, hvor tiden ikke tillater denne fremgangsmåte, fatter centralstyret beslutning med ansvar for det hele landsstyre.

2. Centralstyret skal enn videre veilede by- og distriktsorganisasjonene i politiske og agitatoriske spørsmål, og påse lovens overholdelse.

§ 9.

Formannen.

Formannen leder i forbindelse med centralstyret partiets arbeide og fører tilsyn med de forskjellige partivirkomheter og har ansvar for hovedkontorets forsvarlige funksjon.

§ 10.

Redaktøren.

«Arbeiderbladet»s redaktør har den redaksjonelle ledelse av hovedorganet, som må redigeres i overensstemmelse med Det norske Arbeiderpartis program, prinsipper og beslutninger.

Viser redaktøren grov forsømmelighet i tjenesten eller begår han brudd på partiets program, prinsipper og beslutninger kan han avskjediges eller suspenderes av centralstyret, som uopholdelig må forelegge saken for landsstyret til avgjørelse.

I tilfelle ledighet velger landsstyret ansvarshavende redaktør inntil fødstkommende landsmøte.

§ 11.

Partikontoret.

1. Landsstyret ansetter de nødvendige sekretærer, hvorav en kvinnesekretær.

Centralstyret ansetter det nødvendige kontorpersonale.

2. De helt lønnede tillitsmenn og funksjonærer i partiets tjeneste kan ikke uten centralstyrets samtykke påta sig annet lønnet arbeide eller lønnede hverv.
3. Regnskapene avsluttes ved utgangen av hvert kalenderår.

§ 12.

Revisorene.

Landsmøtet velger 2 i Oslo bosatte revisorer med 2 varameen.

Revisorene gjennomgår partiets regnskaper minst en gang hvert kvartal.

§ 13.

Reservasjonsrett og reservasjonsplikt.

I de fagforeninger som er innmeldt i partiet, kan fagforeningsmedlemmer som ønsker det, reservere sig fra å bli betraktet som partimedlemmer og gir derved avkall både på de plikter og de rettigheter som følger med partimedlemsskap.

Fagforeningsmedlemmer som står i andre politiske partier kan ikke være medlemmer av Det norske Arbeiderparti.

Dersom de ikke frivillig reserverer sig, må vedkommende fagforening eller by- eller herredsparti pålegge dem reservasjonsplikt.

Fagforeningsmedlemmer som ikke tilhører partiet kan i sine foreningsmøter ikke delta i behandlingen av organisasjonsmessige partianliggender, som innstillinger til landsmøter, valg av parti-tillitsmenn m. v.

§ 14.

Suspensjon og eksklusjon.

Centralstyret kan suspendere enkeltmedlemmer og grupper som begår brudd på partiets program, lover eller nekter å bøie sig for partiets beslutninger.

Bare landsstyret eller landsmøtet kan foreta eksklusjon etter å ha innhentet uttalelse fra vedkommendes lokalorganisasjon.

§ 15.

Almindelige bestemmelser.

1. Partiet kan ikke tillate dannelse av organiserte fraksjoner som har til opgave å bekjempe partiet og dets beslutninger.
2. Et partimedlem som er suspendert kan ikke være medlem av nogen partiforening uten centralstyrets godkjenning.
3. Bare partimedlemmer kan oppstilles som partiets kandidater ved valg til offentlige tillitshverv.

Hvis nogen som innehar offentlig tillitshverv uttrer av partiet, betraktes vedkommende ikke lenger som partiets representant.

4. Partiets stortingsrepresentanter skal sammen med centralstyret holde møter så ofte det av centralstyret finnes påkrevet eller når nogen av stortingsgruppen anmoder derom til rådslagning om taktikk og forslag, som foreligger til behandling i stortinget. Det er centralstyrets plikt å innkalle disse gruppemøter.

Centralstyret — eventuelt landsstyret — fatter om nødvendig beslutning om hvad der er partiets stilling til den foreliggende sak.

Centralstyret skal være representert ved stortingsgruppens møter.

5. Aviser som skal være partiets organer, skal godkjennes som sådanne av landsstyret. Ingen nye aviser, som skal regnes som partiorganer, kan igangsettes uten landsstyrets samtykke.
6. Fast ansatte partifunksjonærer har 1 — en — måneds opsigelsestid.
7. Partiavdelingene er ansvarlige overfor centralstyret (landsstyret) for sine partiavisers redigering.
8. Ved alle politiske valg, hvor lokalavdelingens navn benyttes på valglisten, skal det som undertittel stå: Det norske Arbeiderparti.

§ 16.

Forandringer av disse lover kan bare skje på et landsmøte med almindelig flertall.

Forslag til lover for fylkes- og distriktsorganisasjoner.

§ 1.

Organisasjonens formål.

Fylkes (krets) arbeiderparti er en avdeling av Det norske Arbeiderparti. Partiet har til formål å føre arbeidernes klassekamp etter Det norske Arbeiderpartis lover, retningslinjer og beslutninger.

§ 2.

Organisasjonens sammensetning.

N. N. fylkes arbeiderparti består av samtlige by- og herredspartier som er tilsluttet Det norske Arbeiderparti.

Hver forening innen en kommune er forpliktet til å stå tilsluttet by- og herredspartiet, og kan på denne måte stå tilsluttet fylkespartiet.

Hvor herredspartier ikke er opprettet, står enkeltforeninger direkte i fylkespartiet og pålegges å utføre herredspartiens oppgaver.

§ 3.

Fylkesmøter og representasjon.

1. Fylkes- og årsmøter består av utsendinger fra by- og herredspartiene. Der velges 1 utsending for hvert påbegynt medlemmer.
2. Fylkesorganisasjonen (kretsorg.) holder årsmøte i måned, hvor beretning og regnskap forelegges og behandles, hvor budgett og arbeidsplan for kommende år vedtas, og hvor de lovbestemte valg foretas.
3. I forbindelse med årsmøtet innkalles til en kvinnekongress for fylket (kretsen).
Fylkeskongressen innstiller på de kvinnelige medlemmer av fylkespartiets styre og kvinneutvalg.
4. Fylkesmøter innkalles så ofte styret finner det nødvendig eller når minst av de tilsluttede by- og herredspartier krever det.
5. Representanter til Det norske Arbeiderpartis landsmøter fordeles på landdistriktet og byene etter medlemstallet og velges av fylkesmøtet etter innstilling av foreningene ved uravstemning eller ved at representasjonen fordeles helt eller delvis på de tilsluttede foreninger.
6. Nominasjon av stortingskandidater foregår på dertil av styret særskilt berammede møter.

Herreds- og bypartiene må på forhånd være anmodet om å fremkomme med forslag til kandidater.

§ 4.

Organisasjonens ledelse og sammensetning.

1. Fylkespartiets (kretspartiets) ledelse består av et styre på medlemmer, formann, viceformann, kasserer, sekretær og styremedlemmer, som velges fra fylkets (kretsens) forskjellige distrikter.

De første danner forretningsutvalget og velges så vidt mulig fra samme sted.

2. I styret skal kvinnene være representert.
3. Til forretningsutvalg velges og til styret varamenn.
4. Forretningsutvalget har den daglige ledelse av fylkespartiet. Viktigere saker forelegges det samlede styre.
5. På årsmøtet velges et kvinneutvalg på medlemmer. Utvalgets formann skal være medlem av fylkesstyret.
6. Årsmøtet velger 2 revisorer til å revidere regnskapene.

§ 5.

Administrasjonen.

1. Kontingenten til fylkes- (krets-) partiet er øre pr. medlem og måned og må være fylkeskassereren i hende innen 16 hver måned.
2. Fylkesstyret kan i særlige tilfelle utligne ekstrakontingent.
3. Kontingenten til Det norske Arbeiderparti betales av fylkespartiet og må være innsendt innen 20 hver måned.

Representasjonsutgifter.

1. Alle utgifter vedkommende styrets reiser dekkes av fylkeskassen.
2. Fylkesmøtenes utsendinger godtgjøres av sine respektive organisasjoner.

§ 6.

Forslag og lovforandringer.

1. Forslag som ønskes behandlet på fylkesmøtet må være innsendt til styret senest dager før møtets avholdelse.
2. Lovforandringer kan foretas på årsmøtet med almindelig flertallsbeslutning.
3. I tilfelle oppløsning tilfaller fylkespartiets eiendeler Det norske Arbeiderparti.

Forslag til lover for herredspartier.

§ 1.

Formål.

N. N. herredsparti består av alle de foreninger i N. N. herred som står tilsluttet Det norske Arbeiderparti. Partiet har til formål å føre arbeidernes klassekamp etter Det norske Arbeiderpartis lover, retningslinjer og beslutninger.

§ 2.

Styret.

Styret består av 7 medlemmer (eventuelt 5), formann, viceformann, sekretær, kasserer og 3 (eventuelt 1) styremedlemmer. Dessuten velges 4 (2) varamenn for styret, samt 2 revisorer med 2 varamenn.

§ 3.

Arbeiderpartiets representanter i herreds- og skolestyret skal konstituere sig med eget styre bestående av formann, viceformann og sekretær som fungerer et år ad gangen. Gruppene kan vedta egne regler for sitt arbeide. Disse regler må godkjennes av herredspartiet. Gruppene plikter å holde møter foran hvert herreds- og skolestyremøte og til disse gruppemøter har partistyret adgang og stemmerett.

§ 4.

Herredspartiets årsmøte bekjentgjøres 4 uker før dets avholdelse. Forslag som ønskes behandlet, må være innlevert 2 uker før møtet, hvorefter forslagene med dagsorden bekjentgjøres med minst 1 ukes varsel.

På årsmøtet fremlegges herredsstyre- og skolestyrefraksjonenes beretning for det forløpne år.

§ 5.

Nominasjonen av herredspartiets kandidater til kommunvalgene foregår på den måte at styret oppfordrer alle foreninger å bringe kandidater i forslag. Når foreningenes forslag er innkommet sammenkalles partimøter som foretar den endelige nominasjon. De nominerte må avgi skriftlig erklæring om at de vil følge partiets lover og beslutninger.

§ 6.

Styret har å påse at der ved offentlig valg som partiets kandidater bare blir stillet menn og kvinner som er tilsluttet partiet og at ingen kandidat godkjennes uten at vedkommende anerkjenner Arbeiderpartiets program og forplikter sig til å følge dets lover og beslutninger.

§ 7.

Kontingenten til herredspartiet er øre pr. medlem og måned og må være herredspartiets kasserer i hende innen 10. hver måned.

Kontingenten til fylkespartiet utredes av herredspartiet og må være fylkeskassereren (krets-) i hende innen 15. hver måned.

§ 8.

Forslag til forandringer i disse lover kan bare behandles på årsmøtet etter å være bekjentgjort minst 14 dager i forveien.

Alle beslutninger må for å ansees vedtatt være fattet med almindelig flertall av de avgivne stemmer. Dette gjelder også lovforandringer.

Forslag til lagslover.

§ 1.

Lagets (foreningens) formål er på grunnlag av Det norske Arbeiderpartis program og retningslinjer å ta aktiv del i arbeidet for arbeiderklassens økonomiske og sociale frigjørelse.

§ 2.

Medlem kan enhver bli som er enig i formålet og tar lojalt del i partiets og lagets virksomhet.

§ 3.

Ved innmeldelsen betaler menn kr. og kvinner kr. som inntredelsesavgift. Den ordinære månedskontingent er kr. for menn og kr. for kvinner. Kontingenten skal betales forskuddsvis.

§ 4.

Laget holder generalforsamling to ganger om året, i og måned. Generalforsamlingen skal behandle beretning

fra styret og litteraturkomité, regnskaper som må forelegges i revidert stand, foreta valg av styre og litteraturkomité og behandle andre saker som er innsendt 1 uke i forveien. Generalforsamlingen må berammes med minst 2 ukers varsel.

§ 5.

Styret består av 5 (eventuelt 3 eller 7) medlemmer. Derav skal formann og kasserer velges ved særskilt valg. Næstformann og sekretær velges innen styret. Funksjonstiden er $\frac{1}{2}$ år. På generalforsamlingen velges to revisorer med en suppleant.

Litteraturkomitéen som skal bestå av minst 3 medlemmer, forpliktes å forhandle arbeiderbevegelsens litteratur på stedet. Laget er ansvarlig for komitéens disposisjoner.

§ 6.

Laget har minst et regulært møte hver måned. I vinterhalvåret plikter det dessuten å søke satt igang studiecirklere og kveldsskoler.

§ 7.

Ekstra medlemsmøte eller ekstraordinær generalforsamling holdes så ofte styret bestemmer det eller når det forlanges av 10 medlemmer. Ekstraordinær generalforsamling må bekjentgjøres med minst dages varsel.

§ 8.

Alle beslutninger fattes med almindelig stemmeflertall. Opnår et forslag bare halvparten av de avgivne stemmer, anses det som falt. Forandringer i lagets lover kan bare foretas på en generalforsamling.

Arbeiderpartiets regler for gruppe i kommune-, skolestyrene og fylkestingene.

Kommunegruppen.

§ 1.

Arbeiderpartiets gruppe i kommunestyret arbeider efter partiets program, lover og beslutninger og under direkte ledelse og kontroll av by- (herreds-) partiet.

§ 2.

Kommunegruppen konstituerer sig ved begynnelsen av hvert år under ledelse av by- (herreds-) partiets styre og velger formann, næstformann og sekretær. Disse danner gruppens styre og har ansvaret for dens arbeide.

§ 3.

Gruppen skal ha møte så ofte det er nødvendig, og i ethvert fall umiddelbart foran hvert kommunestyremøte, hvis dagsorden gjennomgås. Der fattes beslutning om gruppens stilling til alle saker av betydning. Til hver sådan sak bør der utpekes en eller flere ordførere for gruppen.

By- (herreds-) partiets styre innkalles til gruppens møter og skal alltid være representert ved minst et medlem. Styrets medlemmer har forslags- og stemmerett. Et medlem av styret kan kreve at en sak skal behandles av det samlede parti-

styre eller av representantskapet, eller — hvor der ikke er representantskap — partimøte. I så fall fatter vedkommende partiinstans den endelige beslutning om gruppens stilling til saken.

Hvor der er tvil om partiets program og prinsipper, eller om viktige taktiske spørsmål, bør saken forelegges centralstyret til avgjørelse, hvis det er mulig.

Til gruppens møter innkalles partiavisens redaktør eller kommunale medarbeider.

Har gruppen, partistyret, representantskapet (partimøtet) eller centralstyret fattet beslutning om gruppens stilling til en sak, er denne beslutning bindende for alle gruppens medlemmer.

Skolestyregruppen.

§ 1.

Arbeiderpartiets gruppe i skolestyret organiseres og arbeider etter de regler som gjelder for kommunistyregruppen.

§ 2.

Skolestyregruppen samarbeider med kommunistyregruppen og holder fellesmøter med denne, hvor dette er ønskelig eller nødvendig.

Fellesmøter innkalles av by- (herreds-) partiets formann.

Fylkestinggruppen.

§ 1.

Arbeiderpartiets gruppe i fylkestinget organiseres og arbeider etter de regler som gjelder for kommunegruppen.

§ 2.

Arbeiderpartiets medlemmer av fylkestinget — fylkesgruppen — skal samarbeide innbyrdes og med fylkespartiets styre. Foran hvert fylkesting holder medlemmene av fylkespartiets styre og partiets medlemmer av fylkestinget møte under ledelse av styrets formann, hvor tingets dagsorden gjennomgås og beslutning fattes om gruppens stilling til alle saker av betydning. Hvor der er tvil om partiets program og prinsipper eller om viktige taktiske spørsmål, bør saken forelegges centralstyret til avgjørelse, hvis det er mulig.

Er der fattet beslutning om gruppens stilling til en sak, er denne bindende for alle gruppens medlemmer.

Arbeidsgrupper eller agitasjonskorps.

Felleskomitéen foreslår:

Samlingskongressen bemyndiger centralstyret til å utarbeide retningslinjer for agitasjonskorps.

Partiets antimilitære arbeide.

Felleskomitéen foreslår at samlingskongressen fatter følgende beslutning:

Behandlingen av de antimilitære retningslinjer utsettes til neste landsmøte, dog undtatt den antimilitære post på stortingsprogrammet. Centralstyret får i oppdrag å utrede saken ved en komité. Denne tiltredes av to medlemmer av partiets ungdomsorganisasjon, en valgt av ungdomsfylkingen og en av ungdomsforbundet. Komitéens utredning med central- og landsstyrets innstilling sendes partiorganisasjonene til behandling i forbindelse med neste landsmøtes dagsorden.

Partiets forhold til fagorganisasjonen.

Felleskomitéen foreslår at samlingskongressen fatter følgende beslutning:

En sterk og samlende fagorganisasjon er en uavviselig forutsetning for at der kan føres en effektiv klassekamp — så vel for de faglige oppgaver som for den videregående sosialisering.

Partiet vil derfor gjennom hele sitt agitasjons- og opplysningsarbeide legge an på å organisere arbeiderne faglig som politisk.

Særlig vil partiet søke et nøie samarbeide med fagorganisasjonen når det gjelder organiseringen av fiskere, skogs- og landbruksarbeidere.

Partimedlemmer, som har adgang til å være fagorganiserte, må tilhøre sine respektive fagforeninger og medvirke ved dannelselse av nye fagforeninger, hvor betingelser herfor er til stede.

Partiet anerkjenner fagorganisasjonens suverenitet på sitt område også i spørsmål som forbundenes og Landsorganisasjonens internasjonale organisasjonsforhold når disse spørsmål reises og fremmes innen fagorganisasjonen på et helt faglig grunnlag og uten partipolitiske formål.

I full anerkjennelse av denne suverenitet forutsetter partiet et saklig samarbeide med fagorganisasjonen i alle sosialpolitiske spørsmål av felles interesse. Under hele den økonomiske, sociale og politiske fremrykning som arbeiderklassen bare kan foreta når den faglige og politiske bevegelse arbeider hånd i hånd ser partiet i fagorganisasjonen sin beste og mektigste forbundsfelle.

Samlingskongressen vil henvise til at fagkongressen i 1925 vedtok en uttalelse sålydende: «Kongressen advarer mot at politiske stridigheter overføres på faglige spørsmål. Ingen særorganisasjon, celler, grupper eller aksjonsutvalg må dannes, som har til hensikt å sette ut av funksjon de regulært oprettede og valgte instanser innen fagorganisasjonen eller fremme formål som ligger ved siden av fagorganisasjonen.»

Samlingskongressen er enig i denne uttalelse. Det er vissheten om det felles formål, den naturlige fordeling av arbeidsoppgavene, den fulle tillit organisasjonene i mellom som nettop er grunnlaget for den frie og sterke utfoldelse av all agitasjons- og organisasjonsvirksomhet.

Under forutsetning av at fagorganisasjonen er enig i et samarbeide på grunnlag av et gjensidig tillits- og likestillethetsforhold uttaler samlingskongressen, at samarbeidet formidles foreløbig best ved en samarbeidskomité, valgt av og blandt de to organisasjoners styrer.

Komitéen består av fire medlemmer. Denne komité får som oppdrag å behandle alle fellesspørsmål av interesse, og fremkomme med forslag for de respektive styrer.

Komitéen har ikke besluttede myndighet.

Behandlingen av de faglige retningslinjer utsettes. Samlingskongressen gir centralstyret i oppdrag å utrede saken ved en komité, forsterket med representanter valgt av Landsorganisasjonens sekretariat. Komitéens utredning behandles og avgjøres på organisasjonsmessig måte.

Organisering av skog-, landarbeidere og arbeiderbønder.

Forslag vil bli fremlagt på kongressen.

Partiets arbeide for kooperasjonen.

Felleskomitéen foreslår atsamlingkongressen fatter følg. beslutning:

I.

Partiet anerkjenner kooperasjonens selvstendighet og fastslår som sin opfatning at den kooperative bevegelse må bygges op og utvikles til å bli et ledd i arbeidernes klassekamp, sideordnet med partiet og fagbevegelsen.

Den kooperative bevegelse har sin bestemte plass å utfylle både hvad angår arbeidernes dagsinteresser og når det gjelder å skape forutsetninger for en helt samfundsmessig produksjon og omsetning.

En sterk kooperativ bevegelse, som nøie samarbeider med partiet og fagbevegelsen, vil bli et mektig og nødvendig middel til å sikre gjenneførelsen av arbeiderklassens opgaver.

Det bør føles som partiplikt ved medlemsskap og på annen måte å støtte kooperasjonen.

II.

Kooperasjonens opgaver bør i første rekke være.

1. Å skaffe arbeiderklassen de best mulige behovsartikler (næringsmidler, beklædningsgjenstander m. v.) til den lavest mulige pris, og å skaffe fiskere og småbrukere best mulige avsetningsbetingelser direkte til forbrukerne gjennom disses lag.
2. Å innrette sin tekniske organisasjon på overtagelsen av omsetningen i det fremtidige arbeiderstyrte samfund.
3. Av hensyn hertil må partiet drive en aktiv propaganda og kamp, og legge hele sin virksomhet slik an, at arbeiderbefolkningen kan vekkes til forståelse av at det er nødvendig å utrydde profittsystemet og de overflødige private medlemmenn i produksjon og omsetning.

Stortingsvalget.

Felleskomitéen har utarbeidet nedenstående forslag til retningslinjer for stortingsvalget. Forslaget er ment å være rettesnor for en nærmere bearbeidelse og utformning.

Jordspørsmålet.

Landets naturherligheter som jord, skog, havn, jakt og fiske og lignende skal på trygge vilkår sikres det arbeidende norske folk. Nydyrking- og nybygningsarbeider må fremmes av all kraft. Nødvendige jordlover må gjennomføres.

Fiskerinæringen.

Praktisk ophjelp av fiskerinæringen samt fremme av fiskernes samvirke. Spekulasjonskapitalen må utelukkes. Positiv støtte til fremme av fangst, foredling og eksport av fiskeprodukter i fiskerbefolkningens interesse.

Bank- og pengepolitikk.

Nedskjæring av gjelds- og rentebyrden. Samfundsmessig ordning og kontroll med bank- og kredittvirksomhet for å utnytte kredittevenn til fremme av det produktive arbeide.

Toll og skatter.

Omlegning av toll- og skattebyrdene, med sikte på lettelser for produksjonslivet, forbrukerne og den arbeidende befolkning.

Produksjon og omsetning.

Fremme av samvirkebevegelsen. Positive tiltak for å fremme en rasjonell organisasjon av produksjon og omsetning, for å opnå en effektiv, konkurransedyktig produksjon, og for å hindre at varene unødige fordyres fra produsent til forbruker.

Militarismen.

Militærbevilgningene sløifes og de innsparte beløp anvendes til skattelettelser og til fremme av produktiv virksomhet.

Sociale krav.

Samfundets medlemmer, unge som eldre, må sikres arbeidsmuligheter. Effektiv folketrygd gjennomføres. Boligmangelen søkes avhjulpet. Skarp bekjempelse av alkoholondet. Arbeiderlovgivningen utvikles og forbedres.

Kommunikasjoner.

Planmessig utvikling av kommunikasjonene, særlig veibygning, for å fremme landets produksjon og omsetning.

Skolen.

Skolevesenet utvikles. Kulturelle og videnskapelige formål fremmes.

Felleskomitéen foreslår derfor at samlingskongressen fatter følgende

beslutning:

Samlingskongressen vedtar det utarbeidede forslag som grunnlag og bemyndiger central- og landsstyret til å foreta den endelige utforming. Forslaget sendes derpå partiforeningene til uttalelse for så å vedtas av landsstyret.

Taktikk ved stortingsvalget.

Felleskomitéen foreslår at samlingskongressen vedtar følgende

beslutning:

Da det er av den største betydning ved stortingsvalget å bringe på det rene partiets styrke blandt velgerbefolkningen og dessuten å opnå den størst mulige representasjon på Stortinget, oppstiller partiet kandidater i alle valgdistrikter.

Valgallianse med andre partier må ikke finne sted.

Ved nominasjonen av partiet stortingskandidater må partiforeningene i hvert valgdistrikt gis anledning til å bringe kandidater i forslag. Nominasjonen foretas av et representantskaps- eller nominasjonsmøte for hvert valgdistrikt. De offentlige nominasjonsregler kan benyttes. By- og distriktpartiernes styrer må påse at nominasjonene foregår på betryggende måte.

En avvikende fremgangsmåte kan ikke anvendes uten centralstyrets samtykke.

Nominasjonene skal inbringes for centralstyret til godkjenning.

Kommunepolitikken.

Felleskomitéen har utarbeidet følgende forslag til retningslinjer for kommunepolitikken; forslaget er ment å være rettesnor for en nærmere bearbeidelse og utforming:

De viktigste og mest aktuelle oppgaver er

1) å bekjempe arbeidsløsheten ved å skaffe de flest mulige arbeide; hvor arbeide ikke kan skaffes, må de arbeidsløse få forsvarlig unhold;

2) å utvikle det kommunale forsorgsvesen;

3) å arbeide for skattelettelse for arbeiderklassen;

4) å fremme samfunnsnyttig boligbygging;

5) å opprette kommunale organer for priskontroll og kamp mot dyrtiden;

6) å utvikle folkeskolen som den felles skole for alle barn, og opprette fri skoler for videregående undervisning i den utstrekning, man makter det;

7) skarp håndhevelse av edruehetslovgivningen. Lokalt veto. Rettighetenes antall fastsettes og deres beliggenhet reguleres under hensyntagen til edruehetens fremme.

Felleskomitéen foreslår derfor at samlingskongressen fatter følgende

beslutning:

Samlingskongressen vedtar det utarbeidede forslag som grunnlag og bemyndiger central- og landsstyret til å foreta den endelige utforming. Forslaget sendes derefter partiforeningene til uttalelse for derpå å vedtas av landsstyret.

Taktikk ved kommunervalget.

Partiet stiller egne lister i alle kommuner hvor det er partiavdelinger. Valgallianser med andre partier må ikke finne sted.

Kvinneorganisasjonen.

Forslag vil bli fremlagt på kongressen.

Barnelagsarbeidet.

Barnelagsarbeidet må gå inn som et fast ledd i partiarbeidet. Lagene må få både assistanse av voksne partifeller og økonomisk støtte av organisasjonene.

Ledelsen av barnelagsarbeidet bør fortsatt tilligge partiet, kvinne- og ungdomsorganisasjonen i fellesskap.

Felleskomitéen foreslår derfor at samlingskongressen fatter følgende

beslutning:

1. *Den landsomfattende ledelse av barnelagsvirksomheten overtas av et utvalg bestående av to representanter fra partiets centralstyre, to fra kvinneorganisasjonen og to fra ungdomsorganisasjonens centralstyre.*
2. *På hvert enkelt sted, hvor der er barnelag, eller hvor der kan stiftes sådanne, bør arbeidet ledes av et utvalg bestående av representanter for partiavdelingen, ungdomslaget og kvinneavdelingen på stedet.*
3. *Utvalgene bør søke sine utgifter dekket ved forskjellige arrangements og ved bidrag fra foreninger foruten fra de organisasjoner som velger utvalgenes medlemmer.*

Ungdomsorganisasjonen.

Forslag vil bli fremlagt på kongressen.

Den økonomiske krise og arbeidsløsheten.

Forslag til uttalelse vil bli fremlagt på kongressen.